

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Слов'янський державний педагогічний університет

ГУМАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Науково-методичний збірник

(Випуск XLV)

Слов'янськ - 2009

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ГУМАНІЗАЦІЯ

НАВЧАЛЬНО–ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Науково–методичний збірник

(Випуск XLV)

Слов'янськ – 2009

ISBN 5-7763-4577-4
УДК 371.13
ББК 74.202
Г.94

Гуманізація навчально-виховного процесу: Збірник наукових праць. – Вип. XLV
/За заг.ред. проф. В.І. Сипченка. – Слов'янськ: СДПУ, 2009. – 387 с.

Редакційна колегія:

Сипченко В.І.	– кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор).
Борисов В.В.	– доктор педагогічних наук, доцент (заступник відповідального редактора).
Євтух М.Б.	– академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор.
Гявриш Н.В.	– доктор педагогічних наук професор.
Шевченко Г.П.	– доктор педагогічних наук, професор.
Григоренко В.Г.	– доктор педагогічних наук, професор.
Золотухіна С.Т.	– доктор педагогічних наук, професор.
Плахотнік О.В.	– доктор педагогічних наук, професор.
Яворська С.Т.	– доктор педагогічних наук, професор.
Солодухова О.Г.	– доктор психологічних наук, професор.
Омельченко С.О.	– доктор педагогічних наук, доцент.
Пономарьова Г.Ф.	– кандидат педагогічних наук, професор.
Панасенко Е.А.	– кандидат педагогічних наук, доцент.

У збірнику вміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції “Сучасний стан та тенденції розвитку початкової освіти в Україні” (Міністерство освіти і науки України, Академія педагогічних наук), присвяченої 50-річчю факультету підготовки вчителів початкових класів, яка організована кафедрою педагогіки і методики початкового навчання, кафедрою педагогіки та проведена на базі Слов'янського державного педагогічного університету 21 – 22 травня 2009 року.

У збірнику наукових праць подано результати досліджень науковців, які працюють над проблемами розвитку сучасної освіти та науково-педагогічної думки у теоретичному, історичному та практичному аспектах.

Для науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, практичних працівників системи освіти.

The materials of the All-Ukrainian Scientific-Practical Conference “Modern state and progress trends of primary education in Ukraine” (Department of Education and Science of Ukraine, Academy of Pedagogical Sciences), devoted to the 50-th anniversary of faculty, and which is organized by the department of Pedagogics and Methodology of teaching young learners, by the department of Pedagogics and carried out at Slavyansk State Pedagogical University on the 17th – 18th May, 2009.

The following miscellany shows the result of the researches of the scholars, who work at the problems of the developing modern science and scientific-pedagogical thought in t historical and practical aspects.

For scholars, teachers, postgraduates, students of pedagogical educational institutions worker of education.

Збірник наукових праць є фаховим виданням із педагогічних наук

(Бюлетень ВАК України № 3, 1999 р.).

**Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 8844, видано 09.06.2004 р.**

Видано Державним комітетом телебачення і радіомовлення України

Друкується за рішенням Вченої ради
Слов'янського державного педагогічного університету
(протокол № 7 від 30.04.2009 р.)

ISBN 5-7763-4577-4

Література

1. Бернс Р. Розвиток Я-концепції і виховання /Пер. з англ. – М.: Прогрес, 1986. – 480с.
2. Куликова Л. Гуманізація освіти і саморозвиток особистості. – Хабаровск: ХГПУ, 2001. – 264с.
3. Маслоу А. Мотивація і особистість /Пер. з англ. – СПб: Питер, 2006. – 352с.
4. Селевко Г. Енциклопедія освітніх технологій: В 2 т. – М.: НИИ шкільних технологій, 2006. – 816с.

Малькова М.О.

– кандидат педагогічних наук, доцент

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

УДК 37.011.31 : 316.647.5 : 81 ' 373.6

ЕТИМОЛОГІЧНІ КОРЕНІ ПОНЯТТЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ – ЯК ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА

У статті розглянуто етимологічні корені поняття толерантності – як якості особистості педагога. Обґрунтовано необхідність толерантної якості особистості для компетентної діяльності педагога.

Ключові слова: толерантність, терпимість, етимологія, компетентність, особистість.

В статье рассматриваются этимологические корни понятия толерантности, как качества личности педагога. Обосновывается необходимость толерантного качества личности для компетентной деятельности педагога.

Ключевые слова: толерантность, терпимость, этимология, компетентность, личность.

In the article the etymologic are examined roots the concepts of tolerance, as qualities of personality of teacher. The necessity of tolerant quality of personality is grounded for competent activity of teacher.

Keywords: tolerance, tolerance, etymology, competence, personality.

Актуальність цього питання визначається тим, що одним із незаперечних фактів професійної компетентності кожного педагога стає необхідність успішної роботи в "мультикультурному" світі. Потреба у відносинах, побудованих на толерантному сприйнятті "іншого", представляється очевидною в педагогічній діяльності. Формування толерантної якості особистості педагога в організації взаємодії з дітьми, колегами, які представляють різноманітні особистості, виходить на перший план при побудові гідного загального будинку для всіх людей, у якому повинно знайтися місце кожному, незалежно від їхньої культури, особливостей (національності, віросповідання, мови, поведінки, суджень та ін.). Спроба розглянути формування толерантності в професійній компетентності педагога може інтерпретуватися в руслі актуального й плідного процесу загальної реструктуризації, оптимізації й гуманізації всіх рівнів освіти.

Проблемою дослідження терміну толерантності займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Значний внесок у розвиток питань про сутність толерантності зробили російські науковці: Г.М. Шеламова, Г.Д. Дмитрієв, М.Б. Єшич, Д.В. Зінов'єв, В.О. Лекторський, Г.Е. Мірам, А.О. Погодіна, Н.Б. Крилова, Л.Я. Петражицький, а також зарубіжні вчені: Монтеск'є, А. Вольтер, П. Медавара, К. Уейн, Б. Беррі, М. Матраверс, М. Уолцер та ін.

В останні десятиліття поняття "толерантність" стає міжнародним терміном, найважливішим ключовим словом у проблематиці світу. Але найбільш часто це поняття використовується у зв'язку з міжнаціональними, міжнародними відносинами. На наш погляд, таке тлумачення значно звужує, спрощує пояснення, розуміння сутності толерантності. Тому ми пропонуємо звернутися до етимологічних коренів поняття.

Ідея толерантності має давню історію. Ще китайський мудрець Конфуцій закликав: не роби іншому того, чого не хочеш, щоб зробили тобі. Моральні євангельські заповіді (не вкради, не вбий) перейняті загальнолюдськими цінностями, повагою і почуттям поваги до людини, без дотримання яких не може бути терпимості до всього живого. Духовне розкріпачення людини поряд з її економічною й політичною свободою відстоювали кращі мислителі минулого. Спираючись на вчення про "природне право", про "суспільний договір і

цивільне суспільство" Гоббс, Спіноза, Руссо, Монтеск'є й інші вчені висували положення про те, що всі люди від природи рівні, усі вони народжуються вільними й у своїх діях керуються особистими інтересами.

Поширення терміну "толерантності" розпочалося ще у XVIII ст. столітті. Послідовним захисником, ідеологом толерантності був А. Вольтер. У своєму "Трактаті про віротерпимість" (1763) він пише: "Усі вірування повинні мати можливість для вираження, але верхом божевілля варто вважати переконання, що всі люди зобов'язані однаково думати про відсторонені предмети" [1]. Уже тоді звертається увага на право людини бути Іншою. Пізніше це слово чи його аналог (терпимість) з'являється майже в усіх мовах Землі. В англійській мові (tolerance, toleration), відповідно до Оксфордського словника, толерантність визначається як "готовність і здатність без протесту сприймати особистість чи річ", у французькій мові (tolerance) – це "повага волі іншого, його напрямую думок, поведінки, політичних і релігійних поглядів". У китайській мові бути толерантним – "дозволяти, допускати, виявляти великодушність у відношенні до інших", у перському, толерантність – це "терпіння, витривалість, готовність до примирення" [2].

Співвідносячи між собою розуміння толерантності в різних культурах, у різних історичних часах, ми визначаємо, що в основі трактування цього поняття лежить повага кожної людини, визнання за нею права бути іншою, тому що всі люди споконвічно мають рівні права. Незважаючи на деякі розходження, толерантність розуміється як загальнолюдська цінність, що виражається в сприйнятті всього людства як єдності, коли кожний залежить від усіх і всі – від кожного. В основі толерантності добре, оптимістичне відношення до навколишнього світу.

Необхідно звернути увагу на те, що в багатьох культурах поняття "толерантність" і "терпимість" є синонімами. У процесі історико-культурного розвитку й становлення філософської думки категорія "терпимості" ("толерантності") зазнавала змін.

У XIX ст. термін терпимість виражав різні значення: виносити, страждати, триматися, стояти, вичікувати чогось, допускати, попускати, не поспішати, не гнати та ін. Незважаючи на багатозначність, категорія "терпимість" все ж таки мала споглядальний відтінок, пасивну спрямованість [3].

Л.Я. Петражицький уперше визначив терпимість як активну позицію людини. Отже, "терпимість" ("толерантність") сприяє зрівноваженню взаємин індивіда і його оточення.

У сучасних словниках збереглося ототожнення понять "терпіння" і "толерантність". У "Толковом словаре русского языка" слово "толерантність" цілком ототожнюється зі словом "терпимість". У "Словаре иностранных слов и выражений" поняття також визначається як "терпимість до чужих думок, вірувань, поведінки, поблажливості до чогось чи до когось". Але в тому ж словнику з'являються ще два визначення толерантності, зв'язані з біосоціальним аспектом: "повна чи часткова відсутність імунологічної реактивності організму"; "здатність організму переносити несприятливі впливи того чи іншого фактора середовища".

Розглядаючи психологічне трактування цього поняття, слід зазначити, що в "Этнопсихологическом словаре" під редакцією В.Г. Крисько толерантність визначається дуже неоднозначно. У першу чергу, звертається увага на сутність толерантності, як соціальної цінності, – це "установка ліберального прийняття моделей поведінки, переконань, цінностей іншого"; і знову підкреслюється біологічний аспект: "здатність виносити стрес без серйозної шкоди" [4].

Таким чином, вивчення етимологічних коренів слова толерантність дозволяє зробити висновок про те, що цей термін вживається для позначення здатності організму до опори: стресам, шкідливим впливам навколишнього середовища, власному роздратуванню поведінкою іншого індивіда. Толерантність має більш виражену активну спрямованість, ніж терпимість, хоча й ототожнюється більшістю джерел з цим поняттям.

У Преамбулі Статуту ООН лексема одержує не тільки діюче, соціально активне забарвлення, але й розглядається як умова успішної соціалізації (інтеграції в систему суспільних відносин), що полягає в умінні жити в гармонії, як із собою, так і зі світом людей (мікро- і макросередовищем): "...виявляти терпимість і жити разом, у світі один з одним, як добрі сусіди" [7]. Гармонізація відносин становить, насамперед, повагу суб'єктів один до одного. Таке ж значеннєве навантаження несе визначення толерантності, пропонуване американським словником "American Heritage Dictionary": "Толерантність – здатність до визнання чи практичне визнання і повага переконань і дій інших людей". Утім, мальтійський

дослідник Кеннет Уэйн дійшов до висновку, що визначення "толерантності" тут неповно, тому що "толерантність не просто визнання і повага переконань і дій інших людей, але визнання і повага самих "інших людей", що відрізняються від нас. У "інших" визнаються й окремі індивідууми, й особистості як представники етнічних груп, до яких вони належать [2].

Представник філософської течії розгляду поняття толерантності В. Лекторський пропонує чотири можливих способи розуміння толерантності. Перший, "толерантність як байдужність", припускає існування думок, істинність яких ніколи не може бути доведена (релігійні погляди, специфічні цінності різних культур, особливі етнічні вірування і переконання і т.д.). Другий, "толерантність як неможливість взаєморозуміння", обмежує прояв терпимості повагою до іншого, котрого разом з тим зрозуміти неможливо і з яким неможливо взаємодіяти. "Толерантність як полегкість" має на увазі привілейоване у свідомості людини положення своєї власної культури, свого мислення, тому всі інші оцінюються як більш слабкі: їх можна терпіти, але при цьому одночасно й нехтувати. І нарешті, "терпимість як розширення власного досвіду і критичний діалог" дозволяє не тільки поважати чужу позицію, але й змінювати свою в результаті критичного діалогу. На цей підхід до толерантності й указує автор у якості бажаного для сучасної ситуації [5].

У сучасному розумінні толерантність є здатність людини до співтовариства, чути й поважати думки інших, невороже зустрічати відмінні від своєї думки. "Толерантність – це те, що уможливило досягнення миру і веде від культури війни до культури миру" [7], говориться в Декларації принципів толерантності, прийнятої Генеральною Конференцією ЮНЕСКО в 1995 році. У декларації визначене поняття толерантності як:

– повага, прийняття й правильне розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, форм самовираження і прояву людської індивідуальності;

– відмова від догматизму, від абсолютизації істини й утвердження норм, установлених у міжнародно-правових актах в області прав людини. Толерантність – не поступка, полегкість, а, насамперед активне відношення, сформоване на основі визнання універсальних прав і основних свобод людини [7].

Саме по собі явище толерантності представляється складним і може бути розглянуте з різних точок зору: філософської, культурологічної, соціологічної, етнологічної, політологічної, а також психолого-педагогічної. Поняття толерантності формувалося протягом багатьох століть, і цей процес знаходиться в розвитку й зараз, накопичуючи різнобічні значення цього терміну відповідні дійсності. У наш час існує величезна кількість тлумачень цього поняття, у тому числі й у педагогічній, психологічній, філософській літературі. Толерантність не має однозначного визначення й розуміється в різних наукових дисциплінах по-різному: як активна форма ставлення до світу, як пристосувальна функція організму, як еквівалентність і міра розрізнення, як моральна стриманість, як терпимість, емоційна стійкість тощо [6].

Таким чином, толерантність можна розглядати як мінімум у трьох аспектах: по-перше, оволодіння визначеною філософією толерантності як цінністю; по-друге, як культура толерантної свідомості; по-третє, як відношення до відповідної дійсності, що втілюється в реальній поведінці. Багатомірний підхід до розгляду явища толерантності ініційований складністю розглянутого явища як інтегрованої, багатокомпонентної і багатопланової проблеми.

У педагогічному плані ситуація ускладнюється тим, що в дитини й педагога можуть бути різні точки зору, тобто різні, часом полярні, цінності, представлення, а, виходить, і відношення до об'єктів життєдіяльності. І коло таких об'єктів, а, отже, і протиріч в оцінках і відносинах, може бути як завгодно широким і багатоплановим – від молодіжного сленгу й погляду на моду до життєвих цінностей і змісту перспектив. Тому, суперечливість, розбіжність, альтернативність позицій вимагає толерантності від обох сторін по відношенню один до одного. Установлення толерантних взаємовідносин – це одна з головних педагогічних задач. Її рішення значною мірою обумовлено ретельним діагностуванням ціннісних основ, процесу й динаміки результатів виховання толерантності. Це загальна й природна умова особливо актуальна в педагогічній діяльності.

Таким чином, аналіз та узагальнення розглянутих етимологічних коренів поняття толерантності – як якості особистості дали змогу визначити це поняття як комплекс рис і здібностей, які дозволяють проявляти терпимість, повагу й доброзичливе ставлення до представників інших культур, різноманітних особистостей, думок, поглядів та інше. І якщо

звернутися до педагогічної діяльності, то стає очевидним, що без толерантної якості особистості педагог не зможе компетентно, грамотно виконувати свої професійні обов'язки.

Література

1. Аджиева Е.М. Педагогические подходы к воспитанию толерантности / Е.М. Аджиева – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2003. – С. 216–234. (Толерантное сознание и формирование толерантных отношений (теория и практика)) (Сб. науч.-метод. ст. Московского психолого-социального института).
2. Погодина А.А. Толерантность: термин, позиция, смысл, программа. Проблема толерантности в современном мире [Электрон ресурс] / А.А. Погодина. Режим доступа: <http://www.azps.ru>
3. Гриншпун И.Б. Понятие и содержательные характеристики толерантности (К вопросу о толерантности как психическом явлении) / И.Б. Гриншпун. – М.: Изд-во Московского психолого-социального института, 2003. – С. 216–234 (Толерантное сознание и формирование толерантных отношений (теория и практика)) (Сб. науч.-метод. ст. Московского психолого-социального института).
4. Этнопсихологический словарь / [ред.-сост. В.Г. Крысько]. – М.: Московский психолого-социальный институт, 1999. – 343с.
5. Лекторский В.А. О толерантности, плюрализме и критицизме / В.А. Лекторский // Вопросы философии. – 1997. – №11. – С.46–54.
6. Асмолов А.Г. Толерантность: различные парадигмы анализа / А.Г. Асмолов. – М.: Книга, 1998. (Толерантность в общественном сознании России).
7. Декларация принципов терпимости Генеральной конференции ЮНЕСКО от 16 ноября 1995 года [Электрон ресурс] Режим доступа: www.un.org/russian/document/declarat/toleranc.htm.

Мартинюк Г.Ф.

– здобувач Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янука

УДК 378.046.4

КОМП'ЮТЕРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

У статті аналізується питання комп'ютерної компетентності майбутнього учителя-гуманітарія. Підкреслено, що професійна компетентність реалізується через інформатичні уміння. Формування таких умінь у майбутніх фахівців здійснюється при поєднанні інтерактивних, мультимедійних, аудіовізуальних технологій навчання.

Ключові слова: психологічна компетентність, комп'ютерна компетентність, інформатичні уміння.

В статье анализируется вопрос компьютерной компетентности будущего учителя-гуманитария. Подчеркнуто, что профессиональная компетентность реализуется через информатические умения. Формирование таких умений будущих специалистов осуществляется при условии задействования интерактивных, мультимедийных, аудиовизуальных технологий обучения.

Ключевые слова: психологическая компетентность, компьютерная компетентность, информатические умения.

The questions of computer competence of future teacher – humanitarian are analyzed in the article. It is emphasized that professional competence is realized thorough informative skills. The forming of these skills of future specialists is done thorough the combination of interactive audio visual technologies of the learning.

Key words: psychological competence, computer competence, informative skills.

Постановка проблеми. Умови інформатизації сучасного суспільства значно змінюють соціальне замовлення, орієнтуючи на компетентність майбутніх фахівців в будь-якій сфері діяльності. У зв'язку з цим з'являються і нові проблеми: організаційного характеру, технічного та підготовки кваліфікованих учителів-гуманітаріїв, які б вільно володіли засобами інформаційно-комунікаційних технологій, орієнтувалися у програмному ліцензійному та сертифікованому забезпеченні. В умовах модернізації освіти, впровадження комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання особливої уваги набуває розвиток педагогічної, комп'ютерної компетентності майбутнього учителя гуманітарних дисциплін.

БОЙКО Я.В.	184
РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
ГЛАЗОВА В.В.	189
ТЕХНОЛОГІЇ ДІАГНОСТИКИ КОНТРОЛЬНО-ОЦІННИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
ДЬОМІНА В.В.	194
ТЕОРИТИЧНІ ПИТАННЯ ВИХОВННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ В. СУХОМЛІНСЬКОГО	
ДУБЯГА С.М., ШЕВЧЕНКО Ю.М.	198
ЕТИМОЛОГІЧНА РОБОТА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО МОВИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	
ЗИМУЛЬДІНОВА А.С., ФЛІБ Г.О., КУТНЯК І.М.	203
ІНТЕГРОВАНЕ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ ЗА ГАЛУЗЯМИ ЗНАНЬ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ВІДКРИТТЯ	
КОВАЛЕНКО О.А.	207
ДЕТЕРМІНАНТИ ЗДІБНОСТЕЙ ОБДАРОВАНИХ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	
ЛЯШОВА Н.М.	212
ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО САМОРОЗВИТКУ УЧНІВ І СТУДЕНТІВ	
МАЛЬКОВА М.О.	216
ЕТИМОЛОГІЧНІ КОРЕНІ ПОНЯТТЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ – ЯК ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА	
МАРТИНЮК Г.Ф.	219
КОМП'ЮТЕРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН	
МИТНИК О.Я.	222
ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МИСЛЕННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА ТА ЇЇ ВПРОВАДЖЕННЯ У ПРОЦЕС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	
НЕСТЕРЕНКО Т.С.	226
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	
ОЛЕКСЕНКО Т.Д., НІКОНОВА Т.І.	230
СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО МЕТОДУ ПРОЕКТІВ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
ПІСАРЄВ В.Я., РОЗДИМАХА А.І., ОДЕРІЙ Л.Є.	235
РОЗВИТОК ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	
ПЛЮХІНА Н.П.	237
ВМІННЯ ВЧИТИСЯ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ	
САДОВНІКОВА О.П., БАРАННИК Н.О.	243
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ У НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	